

A számnevek helyesírása

A magyar helyesírás szabályai, tizenkettedik kiadás, 2015

A számneveket írhatjuk *számokkal* és *betűkkel*

- A folyó szövegben a könnyen kimondható számokat *betűvel* írjuk
pl. öt, ezer, kétmillió stb.
- *Számjeggyel* írjuk az időpontot, pénzösszeget, mérték – és egyéb számszerű pontosságot követelő adatokat
pl. du. 5 óra, 1000 dinár, 15 m szövet, 200 darab könyv
- *Számjeggyel* írjuk a dátumokat ill. hosszabb szóval kimondható számokat
pl. 2020 , 15 683

1. A betűkkel írt számnevek helyesírása

- 2000-ig minden számnevet **egybeírunk**
pl. ötvenhat, hétszáznyolcvankettő
- **Egybeírjuk még** a kétezer feletti ezres és annál nagyobb kerek (százezer, millió)számokat
pl. háromezer, ötszáztizenegezezer, kétmillió
- A többi kétezren felüli számot hátulról számított hármas csoport szerint tagoljuk, és a tagok közé **kötőjelet** teszünk
pl. 3 408 (háromezer-négyszáznyolc)
126 716 (százhuszonhatezer-hétszáztizenhatszázhat)
5 000 377 (ötmillió-háromszázhetvenhét)

2. A számjegyekkel írt számnevek helyesírása

- A sorszámnevek után **pontot teszünk**, a tőszámnevek után nem
pl. 6. (hatodik), 6 (hat)
- A számjegyhez (számhoz) a toldaléket **kötőjellel** kapcsoljuk
pl. 6.-ban (hatodikban)
6-ban (hatban)
5-kor (ötkor)
5.-kel (ötödikkel)
9-cel (kilencsel)

Magyarázat: az utolsó két példában teljes hasonulás történt.

**Írd le számjegyekkel az alábbi számneveket úgy,
hogy a toldalékolás maradjon!**

ötvenkilencel	59-cel
tizenkettőt	12-t
ezerig	1000-ig
huszonegyedik	21.
negyvenegyre	41-re
milliót	1 000 000-t
százért	100-ért
hatodikban	6.-ban

A megoldás áttekintése

ötvenkilencel	59-cel
tizenkettőt	12-t
ezerig	1000-ig
huszonegyedik	21.
negyvenegyre	41-re
milliót	1 000 000-t
százért	100-ért
hatodikban	6.-ban

Jegyezd meg!!!

- 1, A számneveket írhatjuk számokkal és betűkkel**
- 2, A számjegyhez kötőjellel kapcsoljuk a toldaléket**
- 3, A sorszámnevet írhatjuk számokkal és betűkkel is**
- 4, A számmal írt sorszámnév után pontot teszünk**
- 5, Ha számjeggyel írt sorszámnévhez toldaléket kapcsolunk,
a szám után marad a pont, és kötőjellel kapcsoljuk hozzá a toldaléket**

A keltezés (dátum) helyesírása

évszám nap
↑ ↑
hónap
↑
2020. 08. 20.

Államalapító királyunk napja, az új kenyér napja

2020. augusztus 20.

2020. aug. 20.

2020. VIII. 20.

2020. 08. 20-a

2020-ban

- **Az évszámot mindig arab számmal írjuk, és utána pontot teszünk **kivéve**, ha toldalékoljuk (2020-ban)**
- **A hónap nevét teljesen kiírhatjuk, de rövidíthetjük is. Írhatjuk még római számmal és arab számmal is. Ekkor pontot teszünk utána**
- **A napokat arab számmal írjuk, utána pontot teszünk, **kivéve**, ha toldalékoljuk!!!!**

Mit kell tudni még a keltezésről?

*Ha toldalékoljuk a napot, utána NEM TESZÜNK PONTOT

pl. augusztus 20-án

20-áig

20-ára

20-át

- * Különlegesen viselkedik az elseje

pl. május 1.

1-je

1-jei vagy **1-ji, 1-i**

1-jén vagy **1-én**

1-jéig vagy **1-ig**

Megjegyzés: a pirossal kiemelt írásmód a legújabb szabályzat szerint elfogadható

Az évszám után **NEM TESZÜNK PONTOT** a következő esetekben:

1848-ban

1848/49-es forradalom

1848 után (ha névutó követi)

1848 és 1849 között

1848 tavasza (ha az évszám birtokos jelző)

Az óra és a perc írása

- Az óra és a perc szót folyó szövegben gyakran kiírjuk
pl. 10 óra 20 perc
- Ha az időpontot számjegyekkel adjuk meg,
akkor az óra és a perc közé **PONT** vagy **KETTŐSPONT** kerül
pl. 10.20 vagy 10:20
- Ehhez a formához **KÖTŐJELLEL** kapcsoljuk a toldaléket
pl. 10.20-kor , 10.20-as

Még egyszer a sor - és törtszámnevekről

sorszámnév	törtszámnév
6. (hatodik)	$3/4$ (három negyed)
6.-os (hatodikos)	de: háromnegyed hat (itt jelző)
2020. évi	$2/3$ (két harmad)
10 - 20. oldalig	de: az ország kétharmad része (itt jelző)
6.-kal (hatodikkal)	38, 10 (harmincnyolc egész egy tized

A keltezés helyesírásának gyakorlása

Írd le születésed dátumát többféle módon!

2008. október 12.

2008. okt. 12.

2008. X. 12.

2008. okt. 12-én

2008. 10. 12-e

Gyűjtsetek a füzetetekben példákat arra, hogy az alábbi tantárgyakban/tanórákon milyen szövegkörnyezetben fordulnak elő a számnevek!

Például matematikaórán mindegyik számnév fajta előfordul (egy ötöd meg egy ötöd egyenlő két ötöddel).

Történelem

- 1, Ebben a században élünk
- 2, A II. világháborút követő évek
- 3, Ebben a hónapban tört ki az 1956-os forradalom
- 4, Ekkor volt a Zentai csata

XXI. század

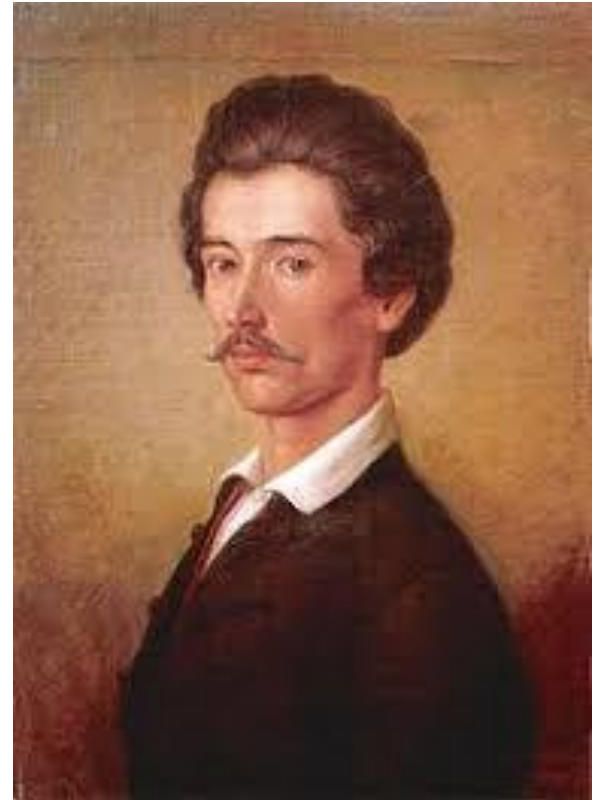
1945 után

1956 októberében

1697. szeptember 11-én

Magyar nyelv

- 1, Ekkor született Petőfi Sándor**
- 2, Arany János hányadik
gyerekként született a családban?**
- 3. Ekkor ünnepeljük a magyar költészet napját**
- 4. Ebben a forradalomban veszítette életét Petőfi**

1823-ban

10., vagy tizedik

április 11-én

az 1848/49-es

Torna

1. Nem két lábon állsz
2. Ennyit léphetsz a kézilabdában
3. Fociban a büntető
4. Hányadik vagy a tornasorban?

fél lábon

3-at

11-es

3.

Zene

Sorolj fel különböző értékű hangokat!

fél , **egész**, **negyed**, **nyolcad**

A megoldás áttekintése

történelem	magyar	testnevelés	zene
XXI. század	1823-ban	fél lábon	nyolcad
1945 után	10.	3-at	negyed
1956 októberében	április 11-e	11-es	egész
1697. szeptember 11-én	1848/49-es forradalom	3.	fél

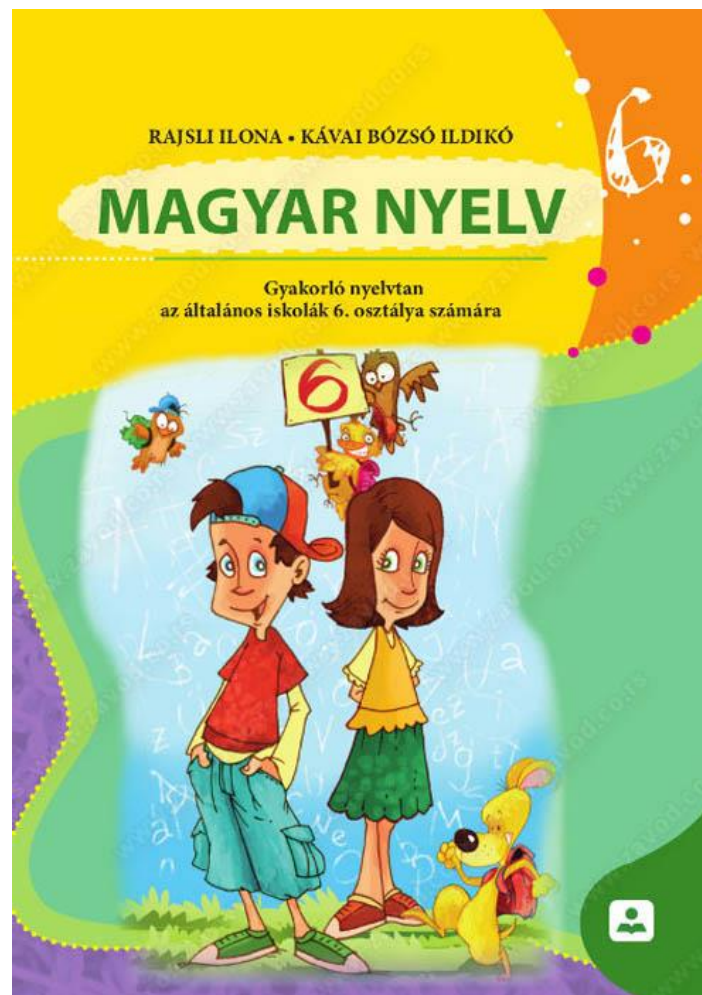
Összefoglaló

- A számnevek helyesírásakor használd a Magyar helyesírás szabályai-t!
- Ügyelj a dátum helyesírására!
- Ne feledd! A keltezésben a nap toldalékolásakor nem teszünk pontot!
- Figyelj a tíz, húsz számnevek tőhangzó-változására!
- Folyó szövegben a könnyen kimondható számokat betűkkel írjuk!
- A számnevek helyesírása nem könnyű feladat, de teljesíthető!

Gyakorlatok , feladatok

Gyakorló nyelvtan 78 – 80. oldalig

Köszönöm a figyelmet!

Készítette: Pék Domonkos Ibolya
Thurzó Lajos Általános Iskola, Zenta